

Innspill til Prop. 1 S 2019 Utenriksdepartementet fra SRHR-nettverket

SRHR-nettverket takker for muligheten til å komme med innspill på forslag til statsbudsjett for 2019. Det er gledelig at satsingen på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter fortsetter.

Et sterkt sivilsamfunn

Arbeidet med menneskerettigheter må sees i sammenheng med støtten til sivilt samfunn i utviklingsland. Begge er avgjørende for å bekjempe fattigdom og holde myndigheter til ansvar. I tillegg er nærhet til de aller mest diskriminerte og marginaliserte gruppene en av sivilt samfunns viktige merverdier. Etter gjeninnføringen av the Mexico City Policy ser vi at sivilsamfunnets muligheter til å kjempe for SRHR, og særlig trygg og lovlig abort strupes i flere land. Norge har en lang tradisjon og en troverdig stemme som forsvarer av disse rettighetene, og det er svært viktig at Norge fortsetter å være en tydelig motvekt til en trend der det sivile samfunnets handlingsrom svekkes.

SRHR-nettverket er skuffet over nedprioriteringen av sivilt samfunn (kap. 170, post 70) i budsjettet.

SRHR-nettverket anbefaler å øke andelen som går til sivilt samfunn til 6,5% av bistanden. Gitt en bistandsramme på 1% av BNI, medfører det en økning til sivilt samfunn på 393,37 millioner kroner fra regjeringens budsjettforslag (kap. 170, post 70).

Helhetlig seksualitetsundervisning

Under den globale FP2020 konferansen i juli 2017 lanserte Norge en satsing på helhetlig seksualitetsundervisning, og inviterte til en internasjonal konferanse i desember samme år. Et slikt initiativ forventes å følges av styrking både i budsjetter, programmer og politikk for at det skal ha langvarig effekt. Vi kan ikke se at denne satsingen gjenspeiles i forslaget til budsjett for 2019.

Vi savner særlig en prioritering av seksualitetsundervisning under kap. 161 Utdanning. Det er behov for en prioritering innen utdanningsfeltet da seksualitetsundervisning lenge har blitt sett på som et helseanliggende. I budsjettet vises det til at Norge vil styrke arbeidet for seksualitetsundervisning gjennom UNFPA. SRHR-nettverket er glad for økningen til UNFPA, som den viktigste multilaterale aktøren når det gjelder seksuell og reproduktiv helse, med det er ikke tilstrekkelig. uten en forankring hos aktører i utdanningssektoren blir bærekraften dårligere. UNESCO er den multilaterale aktøren som har et mandat mot utdanningssektoren. En styrking av seksualitetsundervisning må derfor også forankres her.

Helhetlig seksualitetsundervisning bidrar til å forebygge tenåringsgraviditet, styrke likestilling, motvirke barneekteskap og gi kontroll over egen kropp, og til å skape inkluderende læringsmiljø. Dette er et arbeid som krever at ulike aktører bidrar, både multilaterale, myndigheter og sivilsamfunn. Relevant undervisning knyttet til den aktuelle konteksten med vekt på ungdoms behov krever aktører som kan legge til rette for refleksjon av og med ungdom selv og som kan være pådrivere for god implementering.

Vi anbefaler Stortinget å sørge for at prioriteringen av seksualitetsundervisning realiseres, med følgende forslag, under kap. 161 Utdanning, avsnitt *Prioriteringer 2019*, s 132, nytt avsnitt etter avsnittet «Utdanning i krise og konflikt...»:

Norge skal styrke arbeidet for helhetlig seksualitetsundervisning for barn og unge i og utenfor skolen gjennom multilateralt samarbeid, sivilsamfunn og i pådriverarbeid.

Seksualitetsundervisning er sentralt for å ruste barn for livet, og et viktig tiltak for å forebygge tenåringsgraviditet, styrke likestilling og skape inkluderende læringsmiljø. I 2019 øremerkes 50 millioner til økt støtte gjennom UNESCO (20 mill.) og sivilsamfunnsaktører.

Humanitært

I august lanserte regjeringen en ny norsk humanitær strategi: Strategi for norsk humanitær politikk - Handlekraft og helhetlig innsats. Nettverket er glad for strategien som viser en helhetlig tilnærming med gode tiltak. To av prioriteringene strategien skisserer er: En prioritering av beskyttelse av kvinner og jenter mot seksuell og kjønnsbasert vold, og en økning i støtten til seksuell og reproduktiv helse i krisesituasjoner. Til sammen gjenspeiler dette en helhetlig prioritering av SRHR både innen langsiktig og humanitær bistand. Vi kan ikke se at denne prioriteringen gjenspeiles budsjettforslaget.

I budsjettet, kap 150 s. 95 er bekjempelse av seksualisert og kjønnsbasert vold gitt prioritet for 2019. For å få til et helhetlig og godt arbeid på dette feltet er det nødvendig med tilgang til seksuelle og reproduktive helsetjenester, slik som trygg abort, prevensjonsmidler, og korrekt informasjon. Kvinner og jenter er mer utsatt for seksuell og kjønnsbasert vold, seksuelt overførbare infeksjoner, barneekteskap og økt svangerskapsrelatert dødelighet i kriser. Mennesker på flukt har også samtykkende sex. Ungdom er spesielt sårbare og blir lett oversett. Undersøkelser viser store mangler i tilgang til prevensjonsmidler og trygg abort i kriser fordi det ikke prioriteres høyt nok av organisasjoner, multilaterale aktører og myndigheter.

SRHR-nettverket anbefaler Stortinget om å legge til et nytt prioriteringspunkt under kap.150 *Prioriteringer 2019*, s. 95, med følgende forslag:

- Øke satsingen på seksuell og reproduktiv helse i krisesituasjoner i samarbeid med norske og internasjonale organisasjoner, Røde Kors bevegelsen og de multilaterale aktørene.

Vennlig hilsen

SRHR-nettverket

SEX & POLITIKK
Foreningen for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter

Redd Barna

SAIH | Studentenes og Akademikernes
Internasjonale Hjelpesfond

Dette innspillet er utarbeidet innen nettverket for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR). SRHR-nettverket har som formål å fremme seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Nettverket har et entydig fokus på globale utfordringer. SRHR-nettverket er et åpent nettverk og består av personer som enten i kraft av sin faglige stilling i akademia, frivillige- og humanitære organisasjoner, eller i kraft av sin personlige kunnskap og kompetanse om globale utfordringer knyttet til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, aktivt kan bidra til å fremme en global rettighetsbasert tilnærming til seksuell og reproduktiv helse.